

Дијалог је настао као филозофска вежба где је идеја била да поставимо питање неком филозофу и сходно његовој филозофији одговоре на питања.
(три могућа дијалога)

Дијалог 1.

Ја: Господине Кант, како могу да се осетим слободном?

Кант: Слобода је суштинска карактеристика људског бића, али није само осећај, већ и морална одговорност. Да би се осећала слободном, мораш поступити према моралним законима које сама постављаш, а да не будеш поређена спољним утицајима или жељама.

Ја: Али како да знам који су ти морални закони? И како да их пратим?

Кант: Морални закони су они који су универзални и примењиви на све људе без изузетака. На пример, морални закон који каже да не треба лагати важи за све људе у свим ситуацијама. Пратећи ове законе, постајеш аутономна, а тиме и осећаш слободу.

Ја: Али шта ако се суочим са ситуацијом где су морални закони нејасни или се сукобљавају?

Кант: У таквим ситуацијама, важно је да се руководиш моралним принципима који су најближи универзалној истини и правди. Нећеш увек бити у потпуности сигурна, али упорним придржавањем моралних принципа постајеш свесна своје слободе и одговорности за своје поступке.

Дијалог 2.

Ја: Како да се осетим слободном? Шта је слобода према теби, Канте?

Кант: Слобода је кључни елемент моралног деловања. Она није само способност да радимо шта желимо, већ и да делујемо према моралним принципима које сами постављамо.

Ја: Како да знам да делујем слободно или само следим спољашње утицаје?

Кант: Слобода је повезана са моралном аутономијом и способношћу да делујемо према унутрашњим моралним законима, а не према спољашњим присилама или жељама.

Ја: Али шта ако се осећам ограничено у околностима у којима се налазим? Како тада да постигнем тај осећај слободе?

Кант: Слобода није само физичко ослобођење, већ пре свега, стање ума. Могуће је осећати се слободно чак и у ограниченим околностима, уколико смо

свесни својих моралних принципа и делујемо у складу са њима, без обзира на спољашње факторе.

Ја: Значи слобода је више стање ума него спољашње околности?

Кант: Тачно! Бити слободан значи имати контролу над својим моралним деловањем, без обзира на околности. То је дубоко повезано са способношћу да разумемо своје моралне обавезе и да делујемо у складу са њима, чак и када су спољашњи услови неповољни.

Ја: Хвала на разговору, Канте. Инспирисао си ме да порадим више на својој унутрашњој слободи.

Кант: Нема на чему. Слобода је вредност коју треба стално неговати и развијати у себи.

Дијалог 3.

Ја: Како да се осетим слободном?

Кант: Слобода није само спољашње стање, већ и унутрашње стање ума. Бити слободан значи деловати према законима које постављаш сама за себе, а не према спољашњим околностима или жељама. Дакле, прво што требаш учинити је поставити моралне принципе и законе који ће те водити у свакодневним одлукама.

Ја: Како да знам који су ти морални принципи исправни?

Кант: Према мом учењу, морални принципи морају бити универзално примењиви, односно, треба да се могу применити на све људе у истим условима. То значи да би морални принципи требало да буду логички конзистентни и да поштују достојанство сваког појединца. Кроз размишљање о томе како би твоји поступци утицали на друге људе, можеш доћи до универзално прихватљивих моралних принципа, који ће те усмерити ка осећају слободе.

Агенда за разумевање:

Филозоф Кант сматра да је слобода фундаментални аспект људског бића, али је његово схватање слободе специфично и дубоко повезано са његовом моралном филозофијом. Према Канту, слобода није само способност да делујемо према моралним принципима и аутономно доносимо одлуке.

Аутономија, према Канту, значи да смо способни да следимо моралне законе који сами себи постављамо, а не да смо под утицајем спољних сила или инстиката.

Кант разликује феноменалну слободу, која се односи на нашу способност да бирамо између различитих физичких радњи у свету, и ноументалну слободу, која се односи на нашу способност да аутономно доносимо моралне одлуке, независно од природних узрока или физичког ограничења.

За Кантову моралну филозофију, ноументална слобода је кључна јер нам омогућава да будемо морално одговорни за своје поступке.

Кант је такође истицао да је слобода неопходна за моралност и да су морални закони нужно повезани са нашом слободом да их следимо: Стога, за Канта, слобода није само пуко избегавање спољних ограничења, већ је то способност да делујемо у складу са моралним императивима које сами себи постављамо.

Софија Бируцић IV1